

Glósur úr laganámi við Háskóla Íslands, 7 af 7

Bjarni Benediktsson – Háskóli Íslands – Laganám – Alþingi

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Uppvaxtar- og námsár
Askja 1-3, Örk 6

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

327-28 samhl. þingfr. 1871 23-24
nema „saul“ : st. „kon ungu“.

329 samhl. 328 : þingfr. 1867

330-31 samhl. at því dr. þingfr. 1873

333 : fofur skjött og hið veðurlega (25-27)

alþingi er sett, skal : hvert skilt : lagja
fram frumvorp til laga um fjárhag
Íslands hér næstu tvö ár, og skal
frumvörpin vera áttun um tekjur
og útgjöld landsins á þessu tíma-
líli. - Fjárhagslagafrumvörpið skal
þvert lagja fyrir utri deild alþingis

334 samhl. þingfr. 1871 209 þá stundur
er í fyrri setri. „fjárhagslögin“ :
staf „fjárhagsáttunin“.

335 : Slvur þingdeild þess yfir stöðunar-
manna, og skal þeim veitt laun fyrir
starfa sína. Þessu mæni eiga að gæta
skota hina árlegu reikninga um tekjur
og útgjöld landsins, og gæta þess, hvort
tekjur landsins séu þær allar taldar,
og hvert erger þá hef : verit verit
á þessu : lög fjárhagslaganna. Þess
gæta þar af, at þá allar skýrslur
þær og skjöl, sem þessu þingdeild
þessu, sitan skal at alreikningum
þessu fyrir hær tvö ár, og skal þessu
með at lögum þessu yfir stöðunar-
manna, lagtar fyrir alþingi, er þessu
nær lagar ávskert á þessu.

336 : Ekbert lagafrumvorp um
samþykkingu til fellnatar, þessu er þessu
þessu verit vatt þessu : þessu
þingdeild um sig. - Lagafrumvorp
þessu þessu þessu þingdeild þessu þessu
verdur ekki aftur þessu til þessu
í þessu deild á þessu þessu.

[Faint, mostly illegible handwritten text in the left margin, possibly bleed-through from the reverse side of the page.]

232
þegar lagaframmvæp er samþykkt:
annarhvernri þingdeild, gegnum þat
þá þegar til hinna þingdeildar-
innar. Verti þar breytingar í gertar,
þar frammvepitt aftur til hinna þing-
deilda. Bara þá einn eigi sam-
komu báta þingdeilda: einn máttaleg
og leita mátt til hlyta eftir einn un-
nætt; enda ein þá fullu tveir þingdeilda
þingmannanna í hvernri þingdeild á
lundu og gætt: atkvætt. Verti breyt-
ingin þá einn samþykkt met tveim
þingdeildum atkvætt, er mátt fallit á
þri þingdeild.

233-42 samhl. 23 33-37 þingfrv.
1871, annar þat. er engu mátt skifta.

243: Stjórnarhvernunum skal
heimilt at sitja á alþingi, og einn
þeir rétt á, at taka þátt í umrættum
eins eft og þeir vilja, en gæta skulu
þeir þingstjóra. Eigi hafa þeir at-
kvættis rétt, nema þeir einnig einn al-
þingismann.

244-50 alveg samhl. at efri þingfrv.
1871 23 39-45.

251: Landsdómurinn skal þann mátt, sem
jarlinn eta réttu deild alþingis
hatar höfta gegn stjórnarhvernunum.
Einn skal og á valdi jarlins, at réttu
deild þingisins leufi, at leita bara
átra manna þingis landsdómurinn einn
gæpi þá, er honum þykja heftulegur
þingis ísland atur gervelt konung-
veldit. Þá þingur landsdómurinn skal
ákvættur met löggæm.

252-73 skifta öðru mátt. Atkvætt.
ann vartand. afstíft: efri deilda
af vartand. þingis felt réttur,
274 samhl. 27 þingfrv. 1867

Atkvætt. um st. sakur 29 2 og 3
samhl. þingfrv. 1871 26 10 og 2

134.

L. v. vikar

U:it fno. själft kom fram áinnu
ni bott. at þingjæta tími góti: 8:
stat 12 og var hin feld met
14 atlu. oggr 1.

A:st. fyrir þeim str., at hin skikka mála
og próbrautar einu fyrir fno. eini þar
þessu:

Um áfrum konungljós: ... þat er mi
at vinnu svo, at eftir því sem stj.
heft: hugrat rei stj. fyrir konungljós
hin á landi, ein þenn 1869 og 1871, þann
nefnd. at hin ábyrgt-kefandi land-
stjórn þess: dæmi at sjálfstættu at
mota á alþingi, þá var næst sýnlekt
at tryggja þingit met þessum
nokkrunu eftu embætti: smanna
landris, og annarra þeirra manna,
er væntu mætti at þarna fullt styrki
á landstjórnar- og löggjafar-met.
því. En mi þar sem þingit er
vát fyrir, at hin ábyrgt kefandi
landstjórn sé alla jafna vit hlát al-
þingis, og at á þessu henti sei
skulda, at láta þinginu: þá allar
næst sýnlekt styrkingar og landingar
- að þessu sem gæva mi vát fyrir,
at stjórnaðarráðgjafar gótu jafnatar.
þegar alþingismenn - þá vát: at al-
eigi næst sýnlekt, at halda þessu
ábyrgtum um konungsráðgjafar
þar sem hin ábyrgt kefandi skerdar
á þessu: löggjafar mit þessu þessu
þingis og þingtar, og er at hinu
lentinu: löggjafar, þar sem þessu
dæmi þingis: af konung.
þessum, um góti: haldit - munda
á þessu vænta skiptu at haldisskipti af
þessu munda. Þegar sjást frá Reykjavík

þessi texti er þurr og óleslegur, en sýnir að þetta er einn af mörgum dæmum um þingmál og stjórnsýsluáhrif á 19. öld. Þessi texti er þurr og óleslegur, en sýnir að þetta er einn af mörgum dæmum um þingmál og stjórnsýsluáhrif á 19. öld.

Alþ. 1873
II. 1. 2 77 (L. v. vikar) stov.
n. 202

135!

[Faint, mostly illegible handwritten text in the top left margin]

um fasta fjárhagsáttælu.
"Þingit hefir eigi líkætt séi vit,
at halpa hinum föstum fjárhagsáttælu,
sem stj. at undanförunu hefir haldið
sem fast fram, með því nefndin ventur
at álita, at föst fjárhagsáttælu geti
deki samvígur við óskorast fjárfar-
mat: alþingis, og laggi þannig á milli.
legt heft á fjárfæringarítt þess. At
öðru leyti: þessum þingit eigi ástæðu
t: at fjölgta um þessum kafla
framvörpsins."

1) Alþt. 1873 II ák. 178, skr. n. 102

2) Alþt. 1873 II ák. 3

Um þetta átr. segja einn fremur:
áttæll. áttæll. 3 " --, með því hefir
fjárhagsáttælu eftir grundvallarlegum
þessum talenörkætu einvaldastjórnar
(Constitutional Forfatning) er hefir ein
áttællaga, og hefir einn samvígurlega
við óskorast fjárfarvat: föst þingisins,
og þar at eigi víðurkætu: grund-
vallarlegum Danmarkeum, þá þingit
þingit megi ganga at því sem vísar,
at yðar lítiga geri þess at grund-
vallar-áttættum: stjórnskrá
Íslands, og at þess geti deki áttætt
þessu til fyrirstötu, at þingit at
undanförunu, undir öðrum þingisins
státum og skilgreinum, er meir er
næst fyrir geti, hefir viljað láta þess
meigi með fasta fjárhagsáttælu"

[Faint, mostly illegible handwritten text in the middle left margin]

3) Alþt. 1873 I. undirskriftum

260-279 og ályktarum.

310-346.

4) 1873 I 267

Um vátum³ þingisins sannað meigi
lít: þess þessu áttætt:
Þannig ltr. 4: "Föst fjárhagsáttælu
var í átt: fyrir fr. 1867 talin nauð-
synleg, vegna þess at in gjaldit frá
ríkisgjöldum er einhver hefir helsta
kabjuggin landsins, og vegna þess

... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...

5/1873 I 270.

... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...

... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...
... máltað og ...

at alþingið skali getur átt fund, á
hvenja ári; og alþingið 1867 fólst á
þessa ákvæðum, sem, af því at hin
fösta fjárhagsáætlun verður at ákveða
með löggæm, og hi höfud at taka skali getur
verið í jafnvægi frá þingins hálfu. Og
skal at öðru leyti: með tillit til þessa
ákvæðis skjalastata til um vaxanna á
þinginu 1867, þar sem hin fösta fjárhagsáætlun
af og man rétt, var sam-
þykkt við ákvæðagættisþema með 16
á mót: 2 ákvæðum.

Franzson. Þen. 10. 5. Satt, at alþ.
1867 hafi skali lagt ákveðna á lausa
fjárhagsáætlun. „Ákvæðan get og verið
vitni um það, at: stjórnmáls-
nefndinni þá verður máltað um.
um þetta atv., því at málsnum þótt.
sem það mundi skerta fjárförast:
alþingis um of, at hafa fösta fjárhagsáætlun,
og álitu árs og u, at
sin fösta fjárhagsáætlun væri:
„principiuni“ alveg rétt. Og get at
væri skali meitað því, at meira
þyngum: þjótu brosti at geta skotat
árstíllagt in ríkisgjötum sem
nóbæurs þannu átyllu fyrir því, at
hafa fösta fjárhagsáætlun, en sé málit
betur skotat afur: kjölinu, at tífu-
lagit engin sönn ástata fyrir því at
hafa fösta fjárhagsáætlun.“ Þetta
at engin föst fjárhagsáætlun sé áker.
læggi áinnútt: at hi allvar „contit.
ationel Forfatning!“

Þjórn Þáturson „Gleiat vitriker
trúskifting þingins og þjólgæm
þingmannanna, þá er hi þann sönnu
meiriningar og hi var 1867, at hvar
sé mjög óvæla.“ Satt ne. samþykkt
© Borgarakjalasafn Reykjavíkur

sig um hið gægnstata skuli hann
falla frá luth., sem hann e.t.v.
muni vera fram um þessi atv., þó
hinn mundi nauvar vera þingingav.
laus, af því þingit hefi ~~stóra~~
haldit svo fast á þessum atv.

7) Alþ. 1873 I 311

Fransur. Þess Sv. 7 þar er fast við
með öðrum fram þynni því, að þing-
setta tíma skuli lengja: 14 vikur,
að þingit eigi að verða skilt: 2
deildir.

8) Alþ. 1873 I 315 og 332

Þorvaldur vintist mi skilv. öfám-
legur til að mæla með lausri fjárfær-
ðatæm.

9) Alþ. 1873 I 328

Skaldur sv. Friðriksson segir, að
þorvaldur hefi verið: „at gæta, að ei
seth þótt fjárfærðatæm, og upp: hana
tækin öll hin varjuleger útgjöld og
tækingur landsins, þá er með því fjár-
færðat: alþingis skert svo, að þat
verri nærri því skert, með því að
þá verður fjárfærðat: þingins at-
eins: smámunur, er þynni hefur
að hana hevert ein stótt rétt.“

10) Alþ. 1873 I 346

Þorvaldur segir, að þing-
setta tíma skuli lengja: 14 vikur,
að þingit eigi að verða skilt: 2
deildir.

11) Alþ. 1873 I 267

239.

1) Ser.: atk. frv. Alpt. 1875
I, 347

2) Alpt. 1875 I 339 ff.

24. maí 1875 voru þing sköp
4:8 kvítalvígata lands alþingi 33-
landinga gefin út af konungi, skv.
stjórn. 1874, á kv. um stundarskið 33.
Samhljóða framvorp þessum brétt.
þess, at öðru er þvi at vit voru bætt
nigri grein, 327 um álit gfr skotum
mannu, var lagt fyrir Alþingi
1875? þingið gert: nokkvar breyt-
ingar á frv., er: atalatrítum
voru þau samþykkt öbreytt. Þess
er þvi at velja breytingarnar, þvi
at þau komu viðfangsfrinu elki
við. Ataris gert: 5 um örfa atrit: .

Á frv. var upphaf 3. greinar svo
„3:10m skal bjósa hino 6 fjöðbjömu
alþingismenn, sem eiga at hafa sæti
í því deild alþingis (16. sv. stjórna-
stjórnsmenn). Allir alþingismenn inni
taka þátt: kosningum; 4:8 þess
at kosning sé gild, at þvi at nei
er kosningu þessu atkvæða, svari
greidd eru, og skal þessu hinni sömu
atferð við þessa kosningu og fyrir-
skipt er: 2. gre um forsetakosning-
una“ At öðru lagt: var 3 ein og:
lögum at lokum.

Þessi grein, sem var upphaf. í frv.
var felld úr þvi:

„20 grein. — Þegar lagaframvorp er
samþykkt af alþingi, sjó forsetar leggja
deildanna og lands höfðingi þau sam-
vinningar um, at lauski tekstur sé
saminn, þannig at málið verður
lagt fyrir hit sameineta alþingi, af
þessu kemur elki saman“.

Sum: 335 var á þinginu bætt
þessu 4:8 at þessu viðstaddir atk.

Handwritten text in Icelandic script, appearing to be a letter or a journal entry. The text is dense and covers most of the left page.

greittu og greita atber. . .
lív 38 (339 fwr.) var nítun fald
heimildin til hlutfalls kosninga.
þú sá fleiri breytingar voru
gerðar en þar skiltu þú ein
minna máli.
Umvætan um máli þ skilt og
varulega.

Handwritten note or signature in Icelandic script, possibly a date or reference.